

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Evsebii Nierembergii Vita Divina, Sev Via
Regia Ad Perfectionem**

Nieremberg, Juan Eusebio

Monasterii Westphaliae, 1642

Capvt XIII. Insignia exempla & sententiæ Ethnicorum, docentium, quo nos
modo divinam voluntatem implere, cúmque eâ nostram conformare
debeamus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46790)

mis, quibus se aduersus hostes suos defen-
deret, eosque debellaret: & quia vim vir-
tutemque huius Exercitii planè singularem
assécutus erat, experiendóque comproba-
uerat; omnibus illud, quibuscum tractabat,
vehementer solebat commendare.

CAPVT XIII.

*Insignia exempla & sententiæ Ethni-
corum, docentium, quo nos modo divi-
nam voluntatem implere, cùmque eâ
nostram conformare debeamus.*

EXtremo tandem loco exempla aliquot
sententiâsque proponam eorum ho-
minum, qui etsi divinâ fidei luce omnino
caruerunt, neque paucis tenebris obscura-
rum intellectum habuerunt; agnovêre ta-
men, nihil æquius esse, nihil rationi conue-
nientius, nihil excellentius, nihil denique u-
tilius, quàm DEI exsequi voluntatem: ideó-
que ruborem nobis meritò incutiant, eò us-
que nondum progressis, quò ipsi, tametsi
Christianæ disciplinæ legis ignari, ignari
quoque tot obligationum, ob DEVM pro
nobis

nobis mortuum & crucifixum, pervenerunt.

Cleanthes magnorum Philosophorum Magister, quamvis ethnicus, sic DEVM alloquitur:

*Duc me parens, celsique dominator poli,
Quocumque libuit. nulla parendi mora est.
Adsum impiger. Fac nolle. comitabor gemens,
Malusque patiar, quod pati licuit bono. a*

Hanc quoque Demetrii insignis Philosophi, pauperis cetera & egeni, vocem audisse se meminit Seneca: Hoc unum, inquit, *Dii immortales, de vobis queri possum; quod non antè mihi voluntatem vestram notam fecistis. Prior enim ad ista venissem, ad quæ nunc vocatus adsum. Vultis liberos sumere? illos vobis sustulisti. Vultis aliquam partem corporis? sumite. Non magnam rem promitto. citò totum relinquam. Vultis spiritum? Quid ni? nullam moram faciam, quò minùs recipiatis, quod dedistis. à volenti feretis, quicquid petieritis. Quid ergò est? maluisse offerre, quàm tradere. Quid opus fuit auferre? accipere potuistis. sed ne nunc quidem aufer-*

a Seneca epist. 107; Epictet. Enchirid. cap. 77, & Simplicius ibi.

tis: quia nihil eripitur, nisi retinenti. Nihil cogor, nihil patior inuitus: nec servio DEO, sed assentio. eò quidem magis; quòd scio, omnia certâ & in æternum dictâ lege decurrere. b

Socrates in re longè magis arduâ, ipsâ nempe morte, quam iniquissimam passus est, ita suam cum divinâ conformabat voluntatem, ut diceret: *Si Diis ita visum fuerit, ita fiat. Me autem Anytus & Melitus (accusatores mei) occidere sanè possunt; ledere verò non possunt c. additque Simplicius d; videri sibi, omnem humani animi perfectionem conversione ad DEVM, ejusque conjunctione absolvi & consummari.*

Epietetus, celebre inter Stoicos nomen, generosè se DEO hunc in modum obtulit: *Tracta me posthac arbitrato tuo: ejusdem tecum sum animi, sùsque deque fero: nihil recusò, quod tibi videbitur: quò voles ducito: veste me quâ voles induito. Vis me fungi magistratu? privatam agere vitam? manere? exulare? pauperie consti-ctari? opibus abundare? Ego te in his omnibus apud homines defendam. e*

Addo

b Senec. de provident. cap. 5. c Epiet. Enchir. cap. ult. è Critone Platonis. d in Epieteti loc. cit. e Arrian. l. 2. dissert. cap. 16. propius finem.

Addo ex eodem Epicteto rem admirabilem, quam in se ipse experiebatur, adeo quæ
 docebat & publicè prædicabat: Ego verò, a-
 jebat, numquam volens prohibitus sum, nec co-
 ctus nolens. Quo pacto istud fieri potest? Appetitum
 meum obedientem præbui DEO. Vult ille me se-
 bricitare? volo et ipse. Vult me aliquâ re potius
 volo et ipse. Non vult? Nolo. Mori me vult? Mor-
 igitur volo. Quis adhuc me prohibere potest contra
 meam sententiâ, aut cogere? Nihilò magis quam
 Iovem. Sic faciunt etiam viatores cautiore. Si au-
 dierint iter latrocinii infestû esse, soli se vie com-
 mittere non audent; sed comitatu vel Legati, vel
 Quæstoris, vel Proconsulis expectato, & iis aggre-
 gati tuto iter conficiunt. Sic etiam in mundo facit
 vir prudens. Multa latrocinia sunt, tyranni, tem-
 pestates, egestates, jactura carissimorum. Qui
 confugias? quomodo incolumis transeas? quis co-
 mitatus tutum te reddet? cui te adjunges? Divitiis
 illi, aut consulari? Quem inde fructum capiam?
 Ipse exuitur, plorat, luget. Quid verò si comes illi
 meus in me conversus, latro meus fiat? quid faciam?
 Amicus ero Caesaris: cui dum familiaris fuero, ne-
 mo injuriam faciet. Primum, ut fiam illustris, quæ
 mihi toleranda & perferenda erunt? quoties, &
 à quâ

à quàm multis spoliabor? Deinde, si factus fuero, et ipse mortalis est. Si verò delatione aliquâ impulsus, idem inimicus mihi factus fuerit: quò recedendum? In solitudinem? Age, illò febris non venit? Quid ergò profeceris? Non licet igitur invenire comitem, per quem tutus sis, fidelem, firmum, insidiarum expertem? Immo vir prudens ita rem considerat, hanc rationem secum init: si DEO se dederit, se iter tutò confecturum. Quid est istud, Dedere sese DEO? ut quod ille voluerit, et ipse velit: & quod ille noluerit, nec ipse velit. Quis ergò istud fiet? Quomodo fieret aliter; nisi consideranda DEI appetitione & administratione? Plato quoque damnabat istos loquendi modos: Det tibi DEVS quod optas! Det tibi DEVS quod amas! Utinam DEVS, inquit, id tibi non daret; sed faceret, ut velles potiùs, quæ vult ipse! hic est enim purissimus cultus & divina religio, si te hac ratione DEO jungas. g

Seneca intimos affectus suos Amico detegens: In omnibus, ait, quæ adversa videntur & dura, sic formatus sum. Non pareo DEO; sed assentior.

g Idem lib. 3, cap. 26 & ult. post med. g Sensum dedi non verba. hæc Lector substituat.

sentior: ex animo illum, non quia necessum est, sequor. Nihil unquam mihi incidet, quod tristis excipiam, quod malo vultu: nullum tributum invitus conferam. Omnia autem ad quæ gemimus, quæ expavescimus, tributa vitæ sunt ^h. Eidem, ad divinam voluntatem implendam, consultum videtur, ut in rebus omnibus, quæ ardua nobis & molestæ videntur, iudicium proprium corrigamus, sæpiusque intra nos ipsos illud repetamus: DEO aliter visum; DEVS melius ⁱ. Idem alibi optimum & utilissimum factu censeat, casus adversos ferre iucundè; sicque eos admittere, tamquam spontè & libenter expetitos: adeoque hilariter & promptè petendos esse & acceptandos; quia à DEI voluntate profectos ^k. quæ est ipsissima Sancti Dorothei doctrina, dicentis; posse quem suam semper voluntatem implere, dummodo aliam nullam habeat, nisi Superioris sui & DEI. ^l

Nec illud parùm valet ad pudorem nobis incutiendum, quòd Imperator Antoninus,

^h Seneca epist. 96. ⁱ Idem epist. 98. ^k Annaum ipsum & Dorotheum Lectori iterum relinquo. ^l Vide Dorothei doctrinam sive sermonem 3, lectu dignissimum.

nus, cognomento Philosophus, iubeat vel
 ideo solum nos in rebus omnibus quæ eve-
 niunt, quantumvis adversis, æquo esse ani-
 mo; quia pars simus Mundi & Naturæ, cui
 proinde conformari debeamus. unde ita
 Naturam ipsam alloquitur^{us}: *Quod tibi con-
 gruit, ô Natura, id omne èt mihi congruit; neque
 quidquam citum mihi est aut tardum, quod tibi
 tempestivum & opportunum. in fructibus meis
 numero, quidquid ferunt tuæ tempestates. abs te,
 & in te sunt omnia; atque ad te redeunt omnia.*
 mox addit: *Vlcus est & plaga mundi, qui à com-
 muni se Natura modo segregat, dum perfert invi-
 tus, quæ accidunt. magis tamen Christianè lo-
 quitur, cum ait: Quanta sunt vires illius homi-
 nis, qui nihil agit, nisi quod DEO probandum est;
 nihil admittit, nisi quod offert DEVS!*

Hæc non eò à me disputata sunt, quasi
 DEI servos Philosophorum consiliis indi-
 gere existimem; verum ut nos, qui post
 Christi doctrinam, exempla, & mortem, ea
 nondum opera præstamus, quæ cæci isti,
 naturalisatione convicti, facienda pronun-
 tiârunt, omni studio eòdem aspiremus.

G

CA-

in libro 3 Philosophia.